

Emne: Finansielle kontrakter.

Indhold:

[A. Indledende bemærkninger pkt. 1 - 7](#)

[B. Omfattede kontrakter pkt. 8 - 14](#)

[C. Ikke omfattede kontrakter pkt. 15 - 21](#)

[D. Opgørelse af gevinst og tab pkt. 22 - 25](#)

[E. Fradragsbegrænsningsregler pkt. 26 - 27](#)

[F. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser pkt. 28 - 31](#)

A. Indledende bemærkninger.

1. Ved landstingslov nr. 21 af 30. oktober 1992 om ændring af landstingslov om indkomstskat er der i § 1, nr. 2, indført særlige regler vedrørende den skattemæssige behandling af gevinster og tab på finansielle kontrakter (§ 14A). Reglerne har virkning for finansielle kontrakter, der indgås den 14. oktober 1992 eller senere, jf. afsnit F. Med de nye regler indføres der tabsfradragsbegrænsning, hvorefter tab kan modregnes gevinster i samme indkomstår, og et nettotab kan alene fremføres til modregning i efterfølgende 5 års nettogevinster. Tab kan således ikke modregnes i anden skattepligtig indkomst, jf. afsnit E nedenfor. For kontrakter indgået før den 14. oktober 1992 gælder dog fortsat de "gamle" regler.

2. Efter de hidtil gældende regler har det i hvert enkelt tilfælde skullet afgøres, hvilken bestemmelse i landstingslov om indkomstskat, den enkelte finansielle kontrakt skulle beskattes efter. De hidtidige regler er fastsat før udbredelsen af finansielle kontrakter og er ikke tilpasset kontrakternes særlige karakter. I de fleste tilfælde er beskatning foretaget med hjemmel i spekulationsbestemmelsen i § 24, stk. 1, nr. 2, sammenholdt med § 13, stk. 1. I andre tilfælde er beskatning alene foretaget med hjemmel i § 13, stk. 1, ud fra en væddemålsbetragtning.

3. Reglerne i § 14A gælder for såvel udstedere som erhververe af finansielle kontrakter. Der skal foreligge en aftale, idet rene tilbud, hvorpå der ikke foreligger en accept, ikke er omfattet. Aftalen kan være såvel mundtlig som skriftlig.

4. Fælles for finansielle kontrakter er, at der er en tidsmæssig forskydning mellem aftaletidspunkt og afviklingstidspunkt (evt. leveringstidspunkt).

Det aktiv eller den gældsforpligtelse, som en finansiell kontrakt er baseret på (det underliggende aktiv), kan være fysisk eller syntetisk. Fysiske aktiver er f.eks. værdipapirer, valuta, råstoffer o.lign. Et syntetisk aktiv er f.eks. et aktieindeks eller en rente.

En finansiell kontrakt kan enten opfyldes ved levering af det underliggende aktiv eller ved såkaldt differenceafregning, hvorved forstås, at aftalen opfyldes ved afregning af forskellen mellem markedsprisen på afviklingstidspunktet eller udløbsdagen og den i kontrakten aftalte pris på det underliggende aktiv. Er det underliggende aktiv syntetisk, vil der altid ske differenceafregning, da et syntetisk aktiv ikke eksisterer fysisk og således ikke kan leveres.

5. Som udgangspunkt gælder tabsfradragsbegrænsningen for alle skattepligtige og alle finansielle

kontrakter, jf. dog afsnit C nedenfor.

6. Gevinst og tab på finansielle kontrakter opgøres som forskellen mellem anskaffelsessummen og afståelsessummen på realisationstidspunktet, og beskattningen foretages efter separationsprincippet, dvs. uden hensyn til de skatteregler, der gælder for det underliggende aktiv, jf. pkt. 22.

7. Når særlige omstændigheder foreligger, kan landsstyret, eller den landsstyret bemyndiger dertil, tillade, at ellers omfattede kontrakter i stedet beskattes efter landstingslovens almindelige regler.

B. Omfattede kontrakter.

8. Finansielle kontrakter omfatter især terminskontrakter, swaps, aftaler om købe- og salgsoptioner (optioner) vedrørende valuta, obligationer, metaller, råstoffer m.v., samt såkaldte syntetiske aktiver som for eksempel et aktieindeks. Kombinationer af forskellige kontrakter er ligeledes omfattet.

9. En **terminskontrakt** (forwardkontrakt) er en aftale om overdragelse af et aktiv eller af en gældsforpligtelse til en på forhånd fastsat pris, hvor afviklingen af kontrakten finder sted efter aftaletidspunktet. Almindelige køb og salg af f.eks. obligationer, hvor afviklingen nok sker efter aftaletidspunktet, men inden for den normale afviklingsfrist på området, anses ikke for terminskontrakter men for almindelig spothandel, der ikke er omfattet af § 14A.

Terminskontrakter giver således udstederen og erhververen pligt til at sælge henholdsvis købe en fastsat mængde af et bestemt aktiv eller passiv på en bestemt fremtidig dato til den i kontrakten aftalte pris. Afviklingsdagen vil ofte være en bestemt dato, men kan også udløses af f.eks. en begivenhed, selv om begivenheden ikke kan tidsfæstes på forhånd. Prisen vil ligeledes typisk kunne opgøres præcist ved aftalens indgåelse, men vil også kunne anses for aftalt, hvis der f.eks. er fastsat nærmere regler om et beregningsgrundlag og/eller nogle beregningsprincipper, der medfører, at der ikke er væsentlig usikkerhed om den fremtidige overdragelsespris.

Futures er særlige typer terminskontrakter, der er standardiserede med hensyn til f.eks. løbetid, beløbsstørrelse og underliggende aktiver.

Ved terminskontrakter er der symmetri mellem udstederens og erhververens risiko, idet en eventuel gevinst hos erhververen modsvares af et tilsvarende tab hos udstederen, når bortses fra eventuelle gebyrer til kontraktformidlere.

10. En **swapaftale** er en ubetinget gensidig forpligtelse indgået på aftaledagen mellem normalt to parter om bytte af f.eks. rente- og afdragsbetalinger på to (reelle eller fiktive) lån eller fordringer. Eksempelvis kan en renteswap indebære, at der mellem to parter byttes rentebetalinger på et fast - og et variabelt forrentet lån.

11. En **køberet** (købsoption) er en aftale om, at indehaveren (erhververen) af køberetten er berettiget, men ikke forpligtet til at erhverve et bestemt aktiv eller passiv til en på forhånd aftalt pris enten på en bestemt dato eller inden for et bestemt tidsrum. Den anden part i aftalen (udstederen) er forpligtet til at sælge, hvis køberetten udnyttes.

12. Ved en **salgsret** (salgsoption) forstås en aftale om, at indehaveren (erhververen) af salgsretten er berettiget, men ikke forpligtet til at sælge et bestemt aktiv eller passiv til en på

forhånd aftalt pris enten på en bestemt dato eller inden for et bestemt tidsrum. Udstederen af salgsretten er forpligtet til at købe, hvis salgsretten udnyttes.

13. Om salgs- og køberetter anvendes fællesbetegnelsen optioner. Udløbsdagen for en option er den dag, hvor kontrakten udnyttes eller udløber uudnyttet. Erhververen af en option har en valgret, mens

udstederen har en tilsvarende eventualforpligtelse. Erhververen betaler en præmie (optionspræmie) til udstederen for retten til at købe eller sælge det underliggende aktiv. Tabsrisikoen for erhververen er begrænset til den betalte præmie, mens gevinstmuligheden i princippet er ubegrænset. Modsat for udstederen, hvor gevinstmuligheden er begrænset til den modtagne præmie, mens tabsrisikoen i princippet er ubegrænset. Ved optioner er der således ikke, som ved terminskontrakter, symmetri mellem udsteders og erhververs risiko.

Normalt betales en præmie for optionen, men dette er ingen betingelse for, at den omfattes af § 14A.

Udløbsdagen vil ofte være en bestemt dato, men kan også udløses af f.eks. en begivenhed, selv om begivenheden ikke kan tidsfæstes på forhånd. Prisen vil ligeledes typisk kunne opgøres præcist ved aftalens indgåelse, men vil også kunne anses for aftalt, hvis der f.eks. er fastsat nærmere regler om et beregningsgrundlag og/eller nogle beregningsprincipper, der medfører, at der ikke er væsentlig usikkerhed om den fremtidige overdragelsespris.

Køberetter til aktier m.v. er også omfattet af § 14A, mens tegningsretter positivt er undtaget, jf. pkt. 16 nedenfor. Den væsentligste forskel mellem køberetter og tegningsretter til akti-

er m.v. består i, at der ved udnyttelse af en tegningsret tegnes nye aktier m.v. I modsætning hertil sker der ingen kapitaludvidelse ved udnyttelse af en køberet, idet der i stedet overdrages

allerede eksisterende aktier m.v.

14. Finansielle kontrakter kan også indgå i såkaldte puljeordninger. Der kan bl.a. være tale om puljeordninger, hvor f.eks. et pengeinstitut for en række investorer samlet foretager investeringer i fremmed valuta eller andre formuegoder ved anvendelse af bl.a. finansielle kontrakter. Gevinst og tab, der kan henføres til finansielle kontrakter, er omfattet af § 14A, mens gevinst og tab ved spothandler, der eventuelt også indgår i puljen, ikke omfattes. Det er således ikke betegnelsen, men indholdet af sådanne ordninger, der er afgørende for, om den enkelte kontrakt i ordningen er omfattet af de særlige regler om finansielle kontrakter. Som følge af de utallige kombinationer af forskellige finansielle kontrakter, der eksisterer på nuværende tidspunkt, og den rivende udvikling disse kontrakter er inde i, kan ovennævnte beskrivelse af de mest udbredte kontrakttyper ikke anses for udtømmende. I tvivlstilfælde må det således bero på en konkret vurdering, om en kontrakt er omfattet af § 14A.

C. Ikke omfattede kontrakter.

15. I § 14A, stk. 2, er opregnet en række kontraktformer, der af forskellige grunde er undtaget fra hovedreglen i stk. 1. Endvidere er kontrakter indgået som led i næring eller erhvervsmæssig virksomhed undtaget, jf. stk. 3. Gevinst og tab på kontrakter, der er undtaget, skal i stedet behandles efter skattelovgivningens almindelige regler.

16. Tegningsretter til aktier m.v. er undtaget, jf. stk. 2, nr. 1, således at disse fortsat beskattes efter skattelovens almindeligt gældende regler. Ved en tegningsret forstås en ret ud-

stedt af et selskab, som berettiger erhververen til at tegne nyudstedte aktier m.v. eller konvertible obligationer i selskabet. Ved udnyttelse af en tegningsret sker der en kapitaludvidelse, mens der ved udnyttelse af en køberet overdrages allerede eksisterende aktier m.v., jf. pkt. 13 ovenfor. Undtagelsen omfatter også såkaldte warrants, der opfylder ovennævnte kriterier. Betegnelsen warrants anvendes dog også om køberetter (covered warrants), og i så fald er warranten omfattet af reglerne om finansielle kontrakter.

17. Aftaler vedrørende fast ejendom er ligeledes undtaget, jf. stk. 2, nr. 2, hvilket bl.a. omfatter slutsedler om overdragelse af fast ejendom, som ellers vil kunne betragtes som terminskontrakter,

idet overtagelsesdagen gerne er tidsmæssig forskudt i forhold til aftaledagen (slutsedlensdato).

18. Undtaget er endvidere salg og køb af obligationer på termin eller futurekontrakt i forbindelse med kurssikring ved optagelse henholdsvis indfrielse af realkreditlån eller realkreditlignende lån, jf. stk. 2, nr. 3. Kurskontrakter indgås både i forbindelse med optagelse af realkreditlån og realkreditlignende lån og i forbindelse med indfrielse af samme. Derfor er både køb og salg, der afvikles inden for den normale tidsramme på området, undtaget fra hovedreglen i § 14A.

19. Konverteringsretter knyttet til obligationer, pantebreve, gældsbreve og andre pengefordringer er også undtaget, jf. stk. 2, nr. 4. Obligationer og pantebreve kan være konverterbare, hvilket vil sige, at låntageren kan indløse lånet til pari kurs. Selvom der reelt er tale om en køberet til den pågældende fordring, er det bl.a. af praktiske grunde fundet mest hensigtsmæssigt, at sådanne konverteringsretter ikke beskattes selvstændigt, men på samme måde som den obligation eller det pantebrev, de er en del af.

20. Kontrakter indgået som **led i næring** er undtaget i stk. 3. Næringsdrivende inden for området er især pengeinstitutter og andre finansielle foretagender. Omfattet af kontrakter indgået som led i næring er desuden kontrakter, der er modtaget som skattepligtig betaling for varer, tjenesteydelser m.v. (vederlagsnæring).

21. I stk. 3 er ligeledes undtaget kontrakter indgået som **led i erhvervmæssig virksomhed**. Ved erhvervmæssig virksomhed forstås især selskabers og selvstændige erhvervsdrivendes sikring af tilgodehavender og gæld i fremmed valuta samt sædvanlige aftaler om levering af varer og tjenesteydelser vedrørende virksomheden. Såfremt der blot er tale om midlertidig anbringelse af likvid kapital eller kontrakterne ikke iøvrigt har tilknytning til den erhvervmæssige virksomhedsudøvelse, anses kontrakterne ikke for indgået som led i erhvervmæssig virksomhed og er derfor ikke omfattet af undtagelsesbestemmelsen. Afgørelsen af, om en finansiell kontrakt har tilknytning til erhvervmæssig virksomhed skal iøvrigt foretages efter en konkret bedømmelse.

Kontrakter der ikke har til hensigt at reducere risikoen på andre af virksomhedens erhvervmæssige transaktioner, men snarere indgås ud fra en forventning om, at transaktionen isoleret set vil give virksomheden en gevinst, kan ikke anses for indgået som led i erhvervmæssig virksomhed.

D. Opgørelse af gevinst og tab.

22. Gevinst og tab på finansielle kontrakter, der er omfattet af § 14A, opgøres efter **separationsprincippet**, hvorved gevinst eller tab opgøres uden hensyn til de skattemæssige regler, der gælder for det underliggende aktiv. Gevinst og tab opgøres således uafhængigt af det skattemæssige resultat for det underliggende aktiv. Separationsprincippet indebærer, at der skal ske en selvstændig skattemæssig opgørelse af gevinst eller tab på den finansielle kontrakt, uanset om kontrakten afvikles ved levering. Sker der levering af det underliggende aktiv, opgøres kontraktens resultat på leveringsdagen (afviklingsdagen), og det leverede aktiv anses for anskaffet henholdsvis afstået på afviklingsdagen og til afviklingsdagens markedspris.

23. Efter § 14A, stk. 4, skal gevinst eller tab i henhold til stk. 1, opgøres som forskellen mellem afståelsessummen og anskaffelsessummen efter **realisationsprincippet**.

En kontrakt anses for realiseret (afstået, udnyttet eller udløbet udnyttet) på den i kontrakten fastsatte udløbsdato eller afviklingsdagen (realisationsdagen). Det er uden betydning, hvornår afregning foregår. Har en skattepligtig person f.eks. indgået en finansiell kontrakt den 1. november 1992, og afviklingsdagen er den 1. februar 1993, skal gevinst eller tab på den indgåede kontrakt henregnes til 1993.

Afstås en finansiell kontrakt inden det i kontrakten fastsatte udløbstidspunkt, skal gevinst eller tab

opgøres på afståelsestidspunktet.

Specielt for futures (terminskontrakter), der omsættes af Garantifonden for Danske Optioner og Futures ved Københavns Fondsbørs, gælder det, at disse ikke kan afvikles ved levering, og at der foretages løbende kontantafregning af værdien af parternes respektive rettigheder og forpligtelser. På denne måde sker der en løbende værdiansættelse af kontrakten, positiv eller negativ, og værdien svarer følgelig til den opnåede gevinst henholdsvis tab på et givet tidspunkt. Af hensyn til den skattemæssige opgørelse af gevinst eller tab anses futures først at være endelig realiseret på den fastsatte udløbsdato eller på afståelsestidspunktet, hvorfor gevinst eller tab først opgøres på dette tidspunkt.

24. Ved indtræden eller ophør af skattepligt skal der foretages en vurdering af de finansielle kontrakter til værdien i handel ogandel (markedsværdi).

Ved **indtrædelse af skattepligt** anses anskaffelsessummen for at være værdien af de enkelte finansielle kontrakter, der eksisterer på dette tidspunkt. Anskaffelsestidspunktet for den enkelte kontrakt anses at være det tidspunkt, hvor skattepligten indtræder. Loven gælder for finansielle kontrakter, der er anskaffet den 14. oktober 1992 eller senere. Hvor en finansiel kontrakt er anskaffet før den 14. oktober 1992, og skattepligten indtræder den 14. oktober eller senere, anses kontrakten for at være anskaffet den 14. oktober eller på det tidspunkt, hvor skattepligten indtræder, og kontrakten vil således være omfattet af bestemmelserne.

Ved **skattepligtens ophør** anses de finansielle kontrakter for at være afstået, og afståelsessummen er værdien af de finansielle kontrakter, der eksisterer på dette tidspunkt.

Finansielle kontrakter kan være børsnoterede, og det underliggende aktiv er typisk børsnoteret. Kan der konstateres en børsnoteret værdi, vil markedsværdien være den på børsen senest noterede værdi.

Hvor kontrakten ikke er børsnoteret, foretager ligningsmyndighederne en skønsmæssig ansættelse af værdien i handel ogandel.

25. Gevinst eller tab opgøres som forskellen mellem kontraktens anskaffelsessum (ved optioner præmien) og afståelsessummen (værdien ved realisering).

Sædvanlige handelsomkostninger i forbindelse med indgåelse af finansielle kontrakter, f.eks. gebyrer til Garantifonden for Danske Optioner og Futures samt kurtage til fondshandlere medregnes i henholdsvis anskaffelsessum og afståelsessum for den pågældende kontrakt.

For terminskontraktens vedkommende er værdien ved realiseringen værdien på afviklingsdagen. Finder der ikke levering sted, afregnes gevinst eller tab ved differenceafregning som forskellen mellem markedsprisen og den i kontrakten aftalte pris på det underliggende aktiv. Såfremt levering af det underliggende aktiv finder sted, opgøres kontraktens resultat på leveringsdagen (afviklingsdagen), og det leverede aktiv anses for anskaffet henholdsvis afstået på afviklingsdagen og til afviklingsdagens markedsværdi.

Eksempel:

En skattepligtig indgår den 1. december 1992 en terminsaftale om køb af valuta, f.eks. USD 10.000, til levering den 1. marts 1993 mod betaling i DEM. Aftalekursen på USD mod DEM er DEM 153 for USD 100. På afviklingsdagen er dollarkursen DEM 156 for USD 100, og gevinsten kan herefter opgøres således:

$$10.000 \times (156-153) \text{ DEM} / 100 = \text{DEM } 300$$

Gevinsten afregnes i danske kroner, og er kursen f.eks. DKK 385 for DEM 100, bliver gevinsten kr. 1.155.

For købe- og salgsretters (optioner) vedkommende er værdien ved realiseringen enten afståelsessummen, hvis kontrakten afstås, eller værdien på udløbsdagen, dvs. den dag, kontrakten udnyttes eller udløber udnyttet. I tilfælde, hvor købe- og salgsretter afregnes ved differenceafregning, sker der ikke en overdragelse af det underliggende aktiv.

Værdien på udløbsdagen beregnes som forskellen mellem markedsværdien af det underliggende aktiv på udløbsdagen og den aftalte købe- henholdsvis salgssum for aktivet.

For optioner, der omsættes af Garantifonden for Danske Optioner og Futures ved Københavns Fondsbørs, opgøres og afregnes gevinst og tab efter realisationsprincippet. Der foretages differenceafregning, og der sker således ingen levering af det underliggende aktiv.

For call-optioner (køberetter) gælder det, at såfremt udløbskursen for det underliggende aktiv på udløbsdagen overstiger aftalekursen, godskrives optionsindehaveren differencen (afståelsessummen).

For put-optioner (salgsretter) gælder det, at såfremt aftalekursen overstiger udløbskursen for det underliggende aktiv på udløbsdagen, godskrives optionsindehaveren differencen (afståelsessummen).

Gevinst eller tab på optioner opgøres som forskellen mellem værdien af optionen (afståelsessummen) og den betalte præmie (anskaffelsessummen).

E. Fradragsbegrænsningsregler.

26. Ifølge stk. 1 kan tab modregnes gevinster i samme indkomstår, og et nettotab kan fremføres til modregning i efterfølgende 5 års nettogevinster efter reglerne i skattelovens § 21, stk. 1, 3 og 4.

Nettotab kan således ikke fradrages i anden indkomst for samme indkomstår eller senere indkomstår. Fremførsel af nettotab finder sted efter de almindeligt gældende regler herom, jf. ovennævnte bestemmelser.

Nettotab eller -gevinst opgøres for alle omfattede finansielle kontrakter under ét.

Selskaber og selvstændige erhvervsdrivende skal således særskilt angive gevinst og tab på kontrakter, der er indgået som led i den erhvervmæssige drift, og på ikke-erhvervmæssige kontrakter.

27. Gevinst og tab på omfattede finansielle kontrakter skal anføres på en særlig blanket, der vedlægges selvangivelsen. Selvstændige erhvervsdrivende samt selskaber skal således kun anvende denne særlige blanket for så vidt angår ikke-erhvervmæssige kontrakter. Gevinst og tab kan ansættes særskilt og påklages særskilt efter reglerne i §§ 55 - 59. Såfremt den skattepligtige på anden måde viser tab og gevinst på finansielle kontrakter, f.eks. i et regnskab, kan dette accepteres.

En nettogevinst, efter modregning af eventuelt tidligere års nettotab, er B-indkomst for personer, og overføres til selvangivelsen og indgår dermed i opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Et nettotab kan som følge af fradragsbegrænsningsreglerne ikke overføres til selvangivelsen.

Selskaber skal i selvangivelsen angive den skattepligtige indkomst inklusive nettogevinster på ikke-erhvervmæssige finansielle kontrakter, hvorimod nettotab på disse kontrakter ikke kan påføres selvangivelsen.

F. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

28. Reglerne om beskatning af finansielle kontrakter har virkning for kontrakter, der indgås (dvs. erhverves, overdrages eller udstedes) den 14. oktober 1992 eller senere. Hvis to parter, A og B, inden den 14. oktober 1992 har indgået en finansiell kontrakt, og den ene part, f.eks. B, den 14. oktober 1992 eller senere overdrager sine rettigheder og pligter efter kontrakten til en tredje part, C, behandles alene C efter de nye regler, mens A og B behandles efter de hidtil gældende regler.

29. Der kan ikke ske modregning mellem gevinst og tab på kontrakter indgået før og efter den 14. oktober 1992.

Opgørelse af gevinst og tab på finansielle kontrakter, der er omfattet af bestemmelserne, og som er indgået den 14. oktober 1992 eller senere, skal således foretages særskilt og uafhængig af tab og gevinst på finansielle kontrakter, der er indgået før den 14. oktober 1992.

30. Sker der en ændring i en kontrakt, anses den oprindelige kontrakt for realiseret på ændringstidspunktet, og en ny kontrakt anses for indgået. Dette vil f.eks. være tilfældet i for-

bindelse med forlængelse af en kontrakt, eller hvis en eksisterende valutaterminskontrakt omlægges til en anden valuta. Derimod vil en ændring, der alene omfatter en nedsættelse af kontraktbeløbet, skulle betragtes som delafståelse, hvorved den del af kontrakten, som fortsætter ikke anses for realiseret.

Såfremt en skattepligtig har indgået en valutaterminskontrakt den 1. oktober 1992 med udløbstidspunkt den 1. januar 1993, vil kontrakten ikke være omfattet af reglerne. Hvis nævnte kontrakt eksempelvis forlænges, og aftalen om forlængelse finder sted den 14. oktober 1992 eller senere, er der tale om en ny kontrakt, og gevinst eller tab på den nye kontrakt skal behandles efter de nye regler, mens gevinst eller tab på den gamle kontrakt, som anses for realiseret på datoen for ændringen af kontrakten, behandles efter de regler, der var gældende før den 14. oktober 1992.

31. I forbindelse med formuepleje er det, i relation til anvendelse af nye eller gamle regler, datoen for den enkelte disposition foretaget under aftalen, der er afgørende for, hvornår en kontrakt anses for indgået.

Ved deltagelse i valutapuljer og lignende er det tidspunktet for indgåelsen af den enkelte kontrakt i puljen, der er afgørende for, om de "nye" eller "gamle" regler skal anvendes.

sen af den enkelte kontrakt i puljen, der er afgørende for, om de "nye" eller "gamle" regler skal anvendes.